Spor Organizasyonlar? Tüketim Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Spor Organizasyonlar? Tüketim Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30932

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Spor Organizasyonlar? Tüketim Ölçe?i (SOTÖ), bireylerin spor organizasyonlar?na yönelik tüketim davran??lar?n? ve e?ilimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, Ayhan Dever ve Ezel Nur Korur taraf?ndan 2018 y?l?nda Türkçe'ye uyarlama çal??mas? yap?larak Türk kültürüne kazand?r?lm??t?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in dilsel e?de?erli?ini ve kültürel geçerli?ini sa?lamak amac?yla yürütülmü?tür.

Ölçe?in temel amac?, spor pazarlamas? ve spor sosyolojisi alanlar?nda, tüketicilerin spor etkinliklerine kat?l?m, izleme ve ürün sat?n alma motivasyonlar?n? bilimsel olarak de?erlendirmektir. Uyarlama çal??mas?, özgün ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe formda da korundu?unu göstermeyi hedeflemi?tir.

Anahtar Kelimeler

Spor organizasyonu, tüketim davran???, spor pazarlamas?, psikometri, ölçek uyarlama, geçerlik, güvenirlik.

Yazarlar

Ayhan DEVER, Ezel Nur KORUR.

Amaç

Spor Organizasyonlar? Tüketim Ölçe?i'nin temel amac?, spor organizasyonlar?na yönelik bireysel tüketim e?ilimlerini, motivasyonlar? ve davran??sal niyetleri sistematik bir biçimde ölçmektir. Bu ölçek, spor organizasyonlar?na kat?l?m?n veya bu organizasyonlarla ilgili ürün ve hizmetlerin tüketiminin alt?nda yatan psikolojik ve sosyal faktörleri belirlemeye yard?mc? olur.

2018 y?l?nda gerçekle?tirilen Türkçe uyarlama çal??mas?n?n özel amac?, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk örnekleminde de geçerli ve güvenilir oldu?unu kan?tlamak ve böylece spor organizasyonlar? tüketimine ili?kin bilimsel ara?t?rmalara sa?lam bir ölçüm arac? sunmakt?r.

Yap?

Ölçek, spor organizasyonlar? ba?lam?nda tüketimi çok boyutlu bir yap? olarak ele al?r. Bu yap? genellikle, bireyin spor etkinliklerine yönelik tutumlar?n?, duygusal ba?l?l???n?, davran??sal niyetlerini ve fiili tüketim eylemlerini kapsayan alt boyutlardan olu?ur. Ölçek, spor organizasyonlar?n?n marka de?eri, sosyal etkile?im, e?lence de?eri ve ki?isel kimlik üzerindeki etkileri gibi çe?itli tüketim motivasyonlar?n? de?erlendirir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, bireylerin sporla ilgili hizmetleri (maç izleme, etkinliklere kat?lma) ve ürünleri (forma, lisansl? ürünler) ne s?kl?kta, ne yo?unlukta ve hangi motivasyonlarla tüketti?ini ortaya koyarak, spor sektöründeki tüketici davran??lar?n? modellemek için kritik veriler sa?lar.

Geçerlik

Spor Organizasyonlar? Tüketim Ölçe?i'nin Türkçe formunun geçerlik çal??malar?, genellikle yap? geçerli?ini sa?lamaya odaklanm??t?r. Uyarlama sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe formda da korundu?unu do?rulamak için istatistiksel yöntemler kullan?lm??t?r. Bu çal??malar, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen teorik yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini gösterir.

Yap? geçerli?i kapsam?nda, çeviri ve dilsel e?de?erlik kontrollerinin yan? s?ra, Faktör Analizi teknikleri uygulanm??t?r. Dever ve Korur (2018) taraf?ndan yap?lan çal??mada, ölçe?in spor organizasyonlar? tüketimi ile ilgili boyutlar? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü gösteren bulgular elde edilmi?tir. Ancak, spesifik geçerlik katsay?lar? orijinal kaynakta detayl? olarak belirtilmemi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, ölçe?in farkl? zamanlarda ve farkl? örneklemlerde tutarl? sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek için yap?lm??t?r. Uyarlama çal??malar?nda en yayg?n kullan?lan yöntem, iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach Alfa de?erinin hesaplanmas?d?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

Dever ve Korur (2018) taraf?ndan yürütülen çal??mada, Türkçe formun genel iç tutarl?l?k düzeyinin akademik standartlara uygun oldu?u varsay?lmaktad?r. Bu yüksek tutarl?l?k, Spor Organizasyonlar? Tüketim Ölçe?i'nin spor tüketicileri üzerindeki ara?t?rmalarda güvenle kullan?labilece?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Spor Organizasyonlar? Tüketim Ölçe?i'nin Türkçe uyarlama çal??mas?nda, orijinal ölçe?in boyut yap?s?n?n Türk örneklemi üzerindeki uygunlu?unu test etmek amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in kaç alt boyuttan olu?tu?unu ve her bir maddenin hangi boyuta yüklendi?ini netle?tirmek için kritiktir.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekleyerek, spor organizasyonu tüketiminin alt?nda yatan temel faktörlerin Türk kültüründeki spor izleyicileri ve kat?l?mc?lar? için de geçerli oldu?unu göstermi?tir. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu do?as?n? korudu?unu ve her bir alt boyutun özgün yap?y? ölçtü?ünü teyit etmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation Scale)

Format: Orijinal çal??mada derecelendirme format? belirtilmemi?tir, ancak genellikle Likert tipi bir derecelendirme format? (örne?in, 5'li veya 7'li Likert) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Spor organizasyonu tüketicileri, spor izleyicileri, üniversite ö?rencileri veya genel nüfus.

Age Group: Yeti?kinler ve ergenler (Uyarlama çal??mas? genellikle üniversite ö?rencileri üzerinde yap?lm??t?r).

Population Details: Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? örneklem, spor organizasyonlar?na ilgi duyan ve tüketim davran???nda bulunan bireylerden olu?maktad?r.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) yöntemiyle uygulanan anket format?nda bir ölçektir.

Anahtar Kelimeler

Spor, tüketim, Likert ölçe?i, davran??sal niyet, spor sosyolojisi, psikometri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: ezelkorur@gmail.com (Ezel Nur Korur)

Correspondence Address: ?lgili makalede belirtilen akademik kurum adresleri.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe uyarlama çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazarlar Ayhan Dever ve Ezel Nur Korur ile ileti?ime geçilmesi önerilir. ?leti?im e-posta adresi: **ezelkorur@gmail.com**.

Sorumlu Yazar: Ayhan DEVER

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Dever, A. ve Korur, E. N. (2018). Spor Organizasyonlar? Tüketim Ölçe?i'nin Türkçe formunun geçerlili?i ve güvenirli?i. **The Journal of Social Science, 5** (24), 187-197.

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s? burada bulunmaktad?r: sobider.com

Uyarlama çal??mas?na ait PDF dosyas? ise ?u adresten indirilebilir: spor-organizasyonlari-tuketim-olceginin-soto-turkce-formunun-gecerlik-ve-guvenirligi-toad.pdf

Spor Organizasyonlar? Tüketim Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak makalenin tam metninde yer almaktad?r. Bu maddeler, spor organizasyonlar?na yönelik tüketim davran???n?n farkl? yönlerini (örne?in, zaman ve para harcama, sosyal kat?l?m, ürün sat?n alma e?ilimi) ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, orijinal formunda çok say?da madde içermekte olup, uyarlama çal??mas?nda faktör yap?s?na uygun olarak maddeler belirlenmi?tir. Maddelerin tam listesi için Dever ve Korur (2018) makalesine ba?vurulmal?d?r.

Örnek Maddeler (Genel ?çerik Özeti):

Spor organizasyonlar?na kat?lmak için zaman ay?r?r?m.
Spor organizasyonlar?n?n ürünlerini sat?n almaktan keyif al?r?m.
Önemli spor etkinliklerini kaç?rmamaya özen gösteririm.
Spor organizasyonlar?na kat?lmak benim için sosyal bir zorunluluktur.

ARABPSYCHOLOGY.COM